

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
MARIBOR

IZAKAJ

Igralci **Miha Bezeljak, Maksimiljan Dajčman, Aja Kobe, Elena Volpi** in **Anže Zevnik**

Režiser **Jakub Vašíček**

Avtorja besedila **Tomáš Jarkovský** in **Jakub Vašíček**
Dramaturg **Tomáš Jarkovský**

Avtorica likovne podobe **Tereza Venclová**

Avtor glasbe **Ondřej Müller**

Prevajalka **Elena Volpi**

Lektorica **Metka Damjan**

Mojster luči **Jason Smith**

Mojster tona **Marko Jakopanec**

Tehnolog **Slavko Rakuša Slavinec**

Avtor video vsebin **Kamil Bělohlávek**

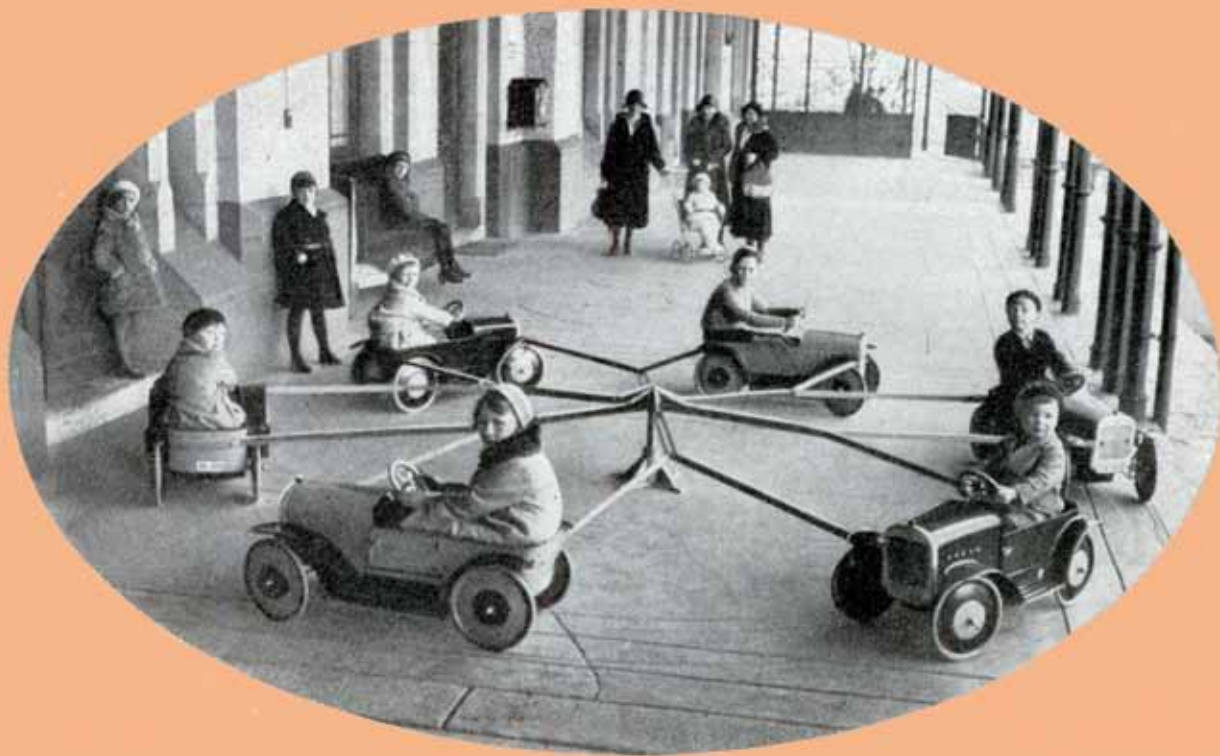
Rekviziterka **Svetlana Maloić**

Izdelovalci lutk **Mateja Arhar, Darka Erdelji, Slavko Rakuša Slavinec** in **Maja Švagelj**

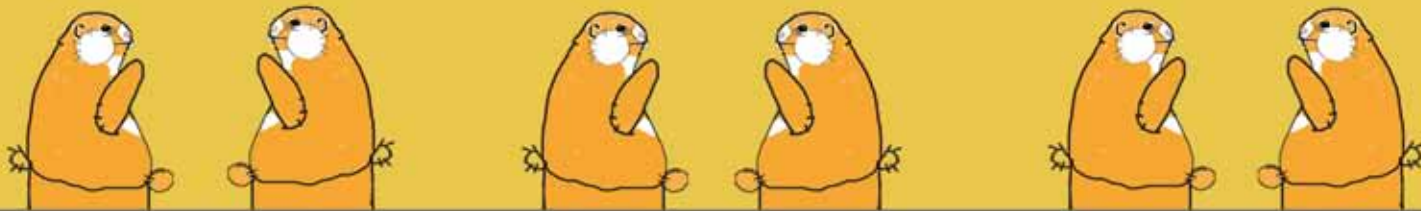
Izdelovalca scenskih elementov **Slavko Rakuša Slavinec** in **Branko Caserman**

Izdelovalka kostumov **Maja Švagelj**

Premiera **3. marec 2011**

O ČASTU

Bilo je tako. Na začetku vsega je bil Veliki hrček. Najprej je ustvaril Nebo in Zemljo. Nato sta prišli na vrsto prvi bitji, samček in samička. In ker ju je Veliki hrček ustvaril po svoji podobi, ju je preprosto poimenoval Hrček in Hrčica. Nekaj pa še vedno ni bilo prav. Hrček je bil nejevoljen, Hrčica je bila nejevoljna in celo sam Veliki hrček je pri sebi opazil znake nejevolje. Najprej je pomislil, da ju je zadel kakšna strašna bolezen, zato je Hrčka temeljito pregledal. Kmalu je spoznal, da ima nejevolja nekaj opraviti s čudnim zvokom, ki je prihajal iz Hrčkovega trebuščka. Vzrok kruljenja je bila lakota. In Veliki hrček je spoznal svojo zmotu ter pri priči ustvaril še zrnje, sadje in zelenjavo, da bi se Hrček in Hrčica lahko najedla. Hrček in Hrčica sta se zahvalila svojemu stvarniku in se odpravila iskat hrano. Takoj ko sta se najedla, je njuna nejevolja izginila in živela sta na Zemlji kot v rajju. Nejevolja Velikega hrčka pa ni pojenjala, kajti on sam še ni bil jedel. In ker se za stvarnika ne spodobi, da bi sam iskal hrano, je k sebi poklical Hrčka in mu naročil, naj mu prinese nekaj za pod zob. Hrček je poslušno prikimal in odšel. In Veliki hrček je čakal. Čakal je in čakal, dokler mu ni zmanjkalo potrpljenja in je Hrčka znova poklical: "Se spomniš, po kaj sem te poslal?" "Da, Gospod. Moral bi najti nekaj za pod zob." "In zakaj ničesar nisi prinesel?" "Ker si me poklical nazaj." "No, prav. Pa pojdi znova, ampak pohiti! Zelo sem lačen!" "Da, Gospod!" Hrček je odšel in Veliki hrček je spet čakal. In čakal in čakal in čakal. Ko se mu je od lakote že vrtelo pred očmi, je znova poklical Hrčka: "Kje je moja hrana?" "Pravkar sem jo šel iskat, Gospod." "Pa se ti ne zdi, da to nekam dolgo traja?" "Ne razumem vas, Gospod." "Takoj izgini in mi prinesi nekaj za pod zob, sicer nadte pošljem veliko črno mačko!" Hrček ni razumel, zakaj se njegov stvarnik tako jezi, vseeno pa se je raje hitro pobral stran. In Veliki hrček je čakal in čakal in čakal. Ko je bil od jeze že popolnoma iz sebe, je poklical Hrčico: "Kje je Hrček?" "Šel vam je iskat nekaj za pod zob." "Pa se ti ne zdi, da to že nekam dolgo traja?" "Ne razumem." "Rekel sem, da to že nekam dolgo traja." "Dolgo? Ne vem, kaj to pomeni ..." Takrat se je stvarnik spomnil, kakšno veliko napako je storil, in je hitro – tako da Hrčica ne bi opazila, saj je bil nekoliko nečimrn – ustvaril čas. Nato je pokazal na uro: "Poišči Hrčka in mu povej, da ga pričakujem čez deset minut – s kosilom vred!" "Seveda, Gospod ..." Hrčica je odšla. Čez enajst minut se je prikazal Hrček. S seboj je prinesel čudovito jabolko: "Opravičujem se, ker eno minuto zamujam – izbiral sem najlepše jabolko za vas." Veliki hrček mu je tokrat velikodušno odpustil zamudo in se končno do sitega najedel. Od takrat na svetu velja čas, zato se stvari lahko zgodijo takrat, ko se morajo zgoditi. Ali pa nekoliko kasneje ...

Kam zahaja sonce?

Zakaj sanjam sanje?

Ali bi lahko, če bi skopal zelo globoko jamo, prišel na drugo stran Zemlje – tja, kjer živijo ljudje z glavo navzdol?

Kam hodi na stranišče gospod predsednik?

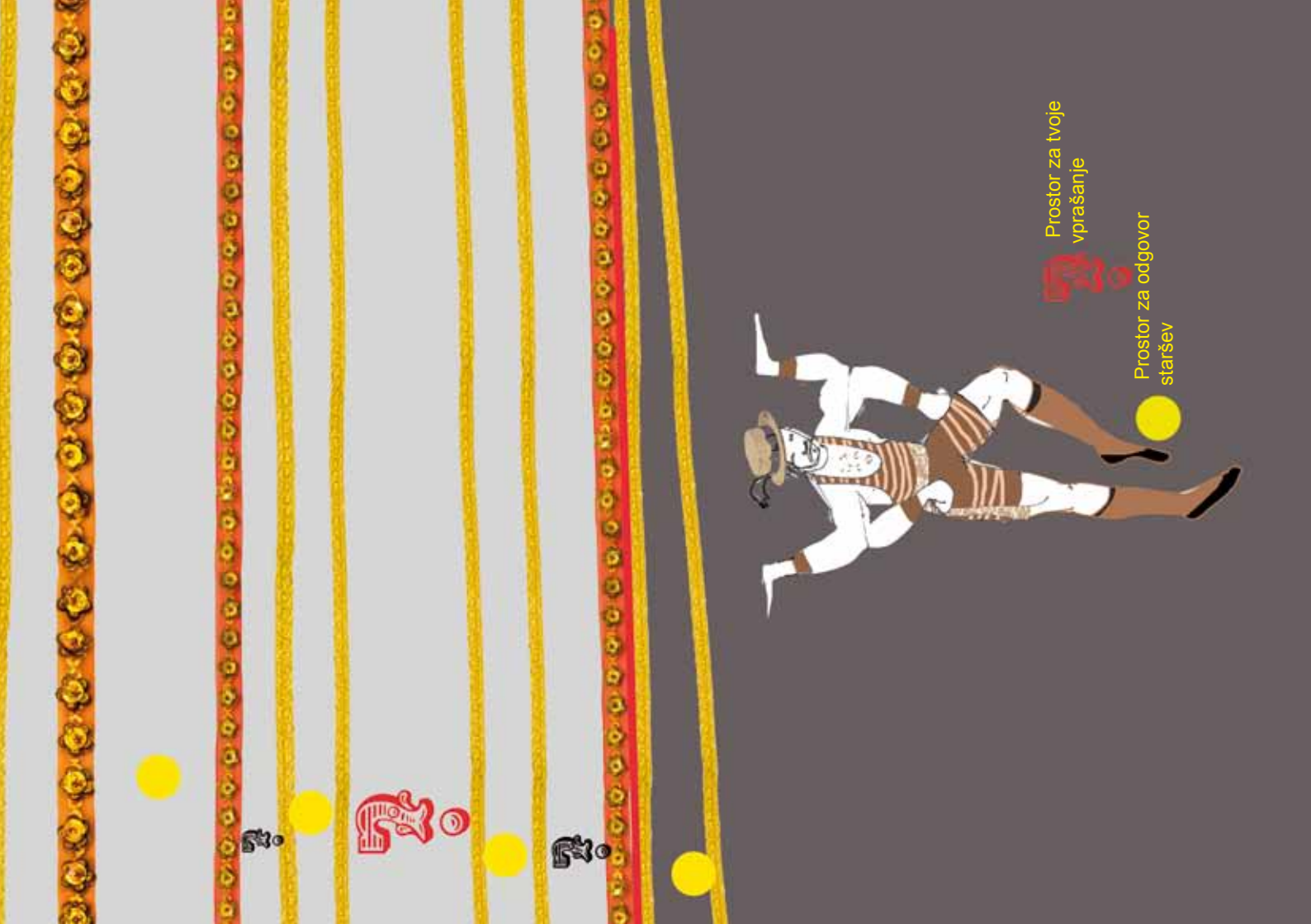

Od kod se vzamejo otroci?

Če sem jaz jaz, kdo so potem drugi?

Prostor za tvoje
vprašanje

Prostor za odgovor
staršev

O DEČKIH IN DEKLICAH

Bilo je tako. Nekega dne je Veliki hrček spoznal, da hrčkoma pravzaprav ne bi bilo treba samima iskati hrane. S tem le izgubljata čas, ki bi ga lahko uporabila za veliko koristnejše stvari – recimo tekanje v kolescu, ljubko mežikanje in kopanje votlinic za ozimnico. In ustvaril je Človeka, da bi zanj skrbel. In res, s Človekom je vse potekalo veliko bolje. Tudi Veliki hrček je redno dobival svojo hrano in pijačo. Lahko se je posvečal pomembnejšim stvarem – recimo tekanju v kolescu, ljubkemu mežikanju in kopanju domiselnih skrivališč za hrano, ki jo je prinašal Človek. In tako je Hrček živel v sožitju s svojim Človekom vse do trenutka, ko se je pojavil Veliki črni ptič in začel Hrčka preganjati. Hrček se je skrival v žagovino in klical svojega Človeka, naj ga reši. Toda kaj, ko se je njegov Človek prav tako bal Velikega črnega ptiča.

Takrat je Veliki hrček spoznal, da mora ustvariti še enega človeka, ki bo morda malo bolj pozabljiv in zanj ne bo skrbel tako dobro kot Prvi človek, bo pa zato pogumnejši in bo Hrčka branil pred Velikim črnim ptičem. Takoj ko ga je ustvaril, je Drugi človek pognal Velikega črnega ptiča v beg.

Že je kazalo, da bo vse v najlepšem redu, ko je Veliki hrček začel opažati, da njegov načrt ne deluje najbolje. Zgodilo se je na primer, da je prišel Človek in mu podal narezano jabolko, ni pa mu dolil sveže vode. Spet drugič je Hrček klical Človeka na pomoč, ko se je na nebu pojavil Veliki črni ptič, vendar se je Človek kriče pognal v beg, kar so ga nesle noge. Velikemu hrčku se je končno le posvetilo, da je to zato, ker sta si Človeka preveč podobna in ju med seboj zamenjuje. Da bi ju lahko razlikoval, je enemu med nogami naredil votlinico za shranjevanje semenc, drugemu pa šibo, s katero je odganjal Velikega črnega ptiča. Prvega je poimenoval Deklica in drugega Deček. Od takrat ne prihaja več do nesporazumov.

Danes znajo za hrčke skrbeti tako deklice kot dečki. In Velikega črnega ptiča se ne boji nihče več, saj je izumrl. Toda lulček in lulika sta se odlično izkazala tudi v drugih pogledih, zato ju ljudje imajo še danes.

Mavrica

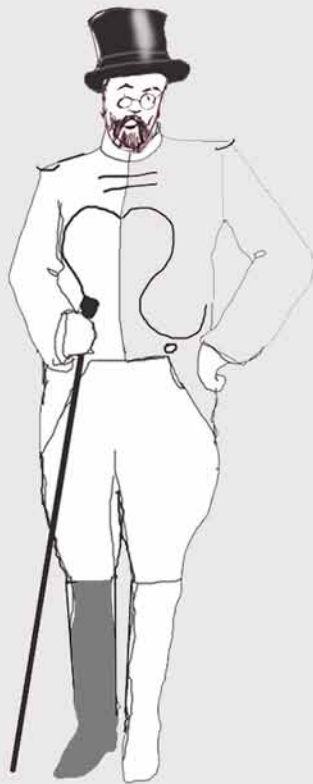
Nariši se, kako se smeješ!
Kako se jočeš, se zapoj!
In na obzorje napiši nebo.

Špinača, gasilci, moka, srce bije – mavrica.
Soča, očka, nebo, drevo raste v njem – mavrica.
Kitara, omara, most, fanfara – mavrica.
Semafor sveti, dež poleti – ulica, mavrica.

Jokaj med oblaki bosih nog,
z glavo dol in s soncem vse naokrog,
glej, zdaj se s tabo smeje mavrica ...

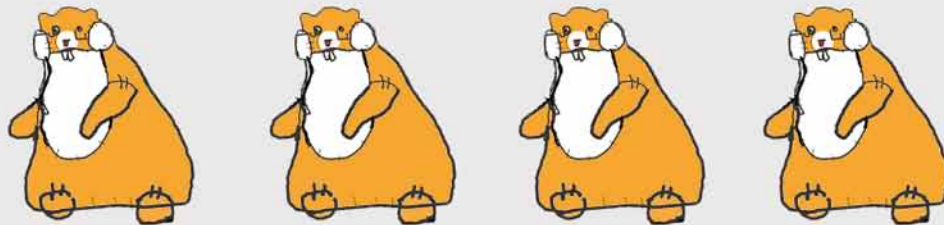

SMRTI

Bilo je tako. Hrčka sta v svetu, ki ga je ustvaril Veliki hrček, živela kot v raju. Človeka sta skrbela zanju in ju čuvala, hrane je bilo na pretek. Kaj na pretek, toliko je je bilo, da sta hrčka kar nehala kopati votlinice, ker to preprosto ni imelo več smisla. Tudi ljubko mežikati sta nehala. Vse predobro sta se že poznala in njune ljubke očke so se jima zdele čisto nezanimive. Tekanje v kolescu prav tako ni imelo več nobenega smisla. Hrčka sta imela od neprestanega tekanja sicer odlično kondicijo, vendar je bilo hrane toliko, da sta vseeno postajala bolj in bolj okrogla. Bila sta že tako sita vsega in tako zdolgočasena, da se niti pogledati nista več mogla. Takrat se je Hrčica spomnila, da bi lahko Velikega hrčka prosila za pomoč: "Daj nama otroke, Gospod!" "Otroke? Zakaj?" "Da bi spet lahko nekemu kopala votlinice. Nekomu ljubko mežikala. Z nekom tekala v kolescu!" "Nikar si ne želita otrok. Ali ne vesta, da mora tisti, ki ustvari otroka, nekega dne umreti?" "Zakaj pa?" "Ko ustvarita otroke, vajini otroci ustvarijo nove otroke in tako dalje ... In vsem tem otrokom mora na svetu nekdo narediti prostor, sicer ne bi bilo dovolj hrane za vse." Hrčica se je zamislila, potem pa le vztrajala pri svojem: "Takole vseeno ne gre več naprej. Daj nama možnost ustvariti otroke in midva se v zameno odpoveva nesmrtnosti." Veliki hrček je tedaj uslišal njeno prošnjo in Hrčica je kmalu povila petnajst Majhnih hrčkov. S Hrčkom sta bila vsa iz sebe od sreče. Ljubko sta jim mežikala, tekala z njimi v kolescu in jih učila kopati votlinice za zaloge hrane. Toliko veselja sta imela z njimi, da sta skoraj pozabila na to, da bosta morala nekega dne umreti.

Ko sta to videla človeka, sta prav tako šla k Velikemu hrčku: "Tudi midva hočeva otroke!" "Pa vesta, da se bosta morala odpovedati nesmrtnosti?" "Da, veva." "In kljub temu hočeta imeti otroke?" "No, mogoče jih ne bi imela ravno toliko kot hrčki, zato pa bi v zameno lahko nekoliko dlje živela." Veliki hrček je privolil in človekoma poklonil možnost imeti otroke. Enako odločitev so sprejela tudi vsa druga živa bitja in celo rastline. Samo kamni ne, ampak kamni se radi dolgočasijo. In tako so na svet prišli otroci, toda tudi smrt.

Pokrovitelja

PBS.
POŠTNA BANKA SLOVENIJE, d.d.
Bančna skupina Nove Kreditne banke Maribor d.d.

Generalni pokrovitelj

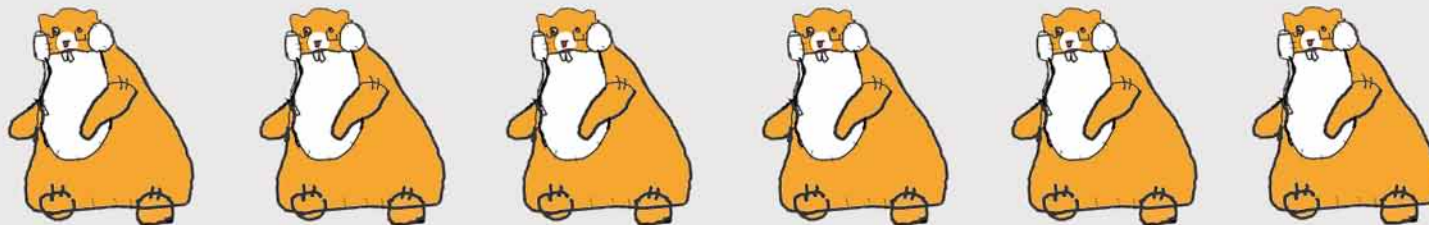
Pokrovitelj publikacij

Medijski pokrovitelj

Za pomoč pri zbiranju tub se zahvaljujemo Konservatoriju za glasbo in balet Maribor ter SNG Maribor, za bobne Tatjana Peršuh, za uporabo vadbenega prostora pa Športnemu društvu Studenci. Hvala.

Gledališki list **ŽAKAJ** / za LGM **Mojca Redjko** / urednica **Katarina Klančnik Kocutar**
avtor besedil **Tomaš Jarkovský** / oblikovalka in ilustratorica **Tereza Venclová**
priprava na tisk **Natalia Corbillón** / tisk **Design studio, d. o. o.** / naklada 1500 izvodov
Maribor, marec 2011 / **Lutkovno gledališče Maribor** / Vojašniški trg 2. A / 2000 Maribor / Slovenija
direktorica **Mojca Redjko** / T 02 228 19 70 / E info@lg-mb.si / www.lg-mb.si